

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÁ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobará en tots los kioscos y demés llochs de venta de periódichs

Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

SUSCRIPCIÓ

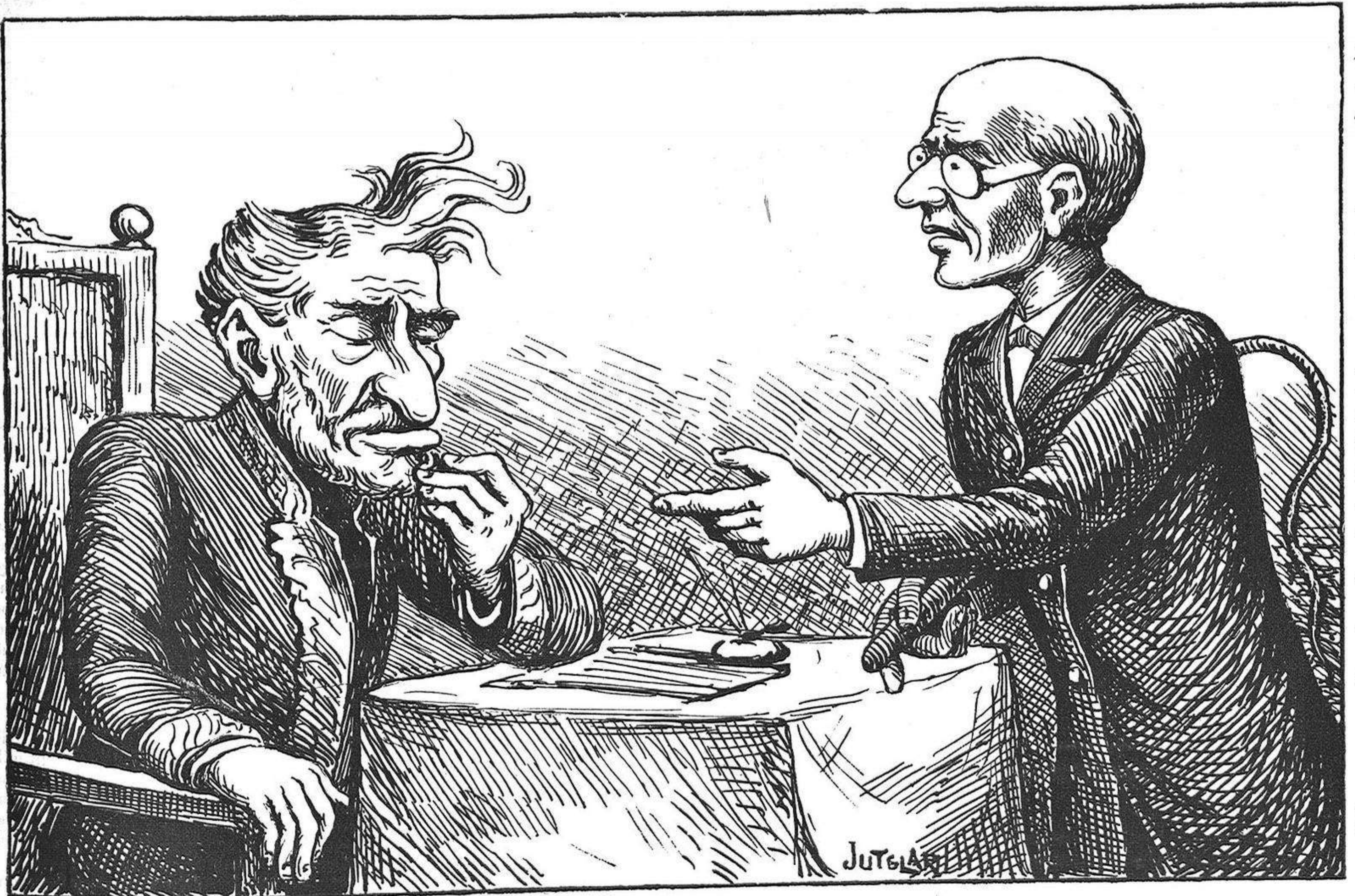
En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

MES CONSULTAS

—L' he cridat jo, senyor TITAS.
—¿Qué se li ofereix, Llagasta?
—Vull consultarli la Pau.
—A mi no 'm vingui ab romansos.
—He consultat als prohoms
perque en Mac-Kinley demana.....
—Donchs, li dona tot quan vulgui.
—¿Sab que vosté es un panarra?

—¡Y á mí qué 'm conta vosté!
—Es que 'ls del Nort ens reclaman
Puerto Rico, Filipinas,
Manila, Palma, l' Habana,
Santa Creu de Tenerife,
Ceuta, Cádiz, las Marianas
y uns cent cinquanta milions
per no sé qué indemnizarlos.

—Aixó ray, es molt senzill;
se 'ls hi dona y santas Pascuas,
á no ser que, enloch d' aixó
'ls dongui vosté la barra.
—¡Ay!! ¡No se 'm vía acudit!
Vosté té rahó, ¡caramba!
—¿Vol res més?—No.—Passihobé.
—Estigui bo y molts gracias.

¿QUÍ HA PERDUT LAS COLONIAS?

En Blasco Ibáñez, ab énfasis magistral y ab aquella *sans façon* que li es propia, diu que las ha perdut la Monarquía que defensem los carlistas. Y pera probarho, hi posa uns arguments tant ressaltosos, que no faria cap disbarat *La Publicidad* si li reclamés els dinés que li pagá per l' article aquest, insertat en sa

edició del matí del dilluns antepassat.

Els Blascos están de pega. En Eusebio Blasco, republicà furibundo, ve cobrant 8,000 duros l' any de mans del govern, segons diuen. No 'n devia tenir prou, quan fundá lo semanari *Vida Nueva*, furiosament antidinástich. Pro en Sagasta el posá entre la espasa y la paret. O deixa (degué dirli) la direcció de *Vida Nueva*, ó no cobra més los 8,000 duros consabuts. Y joh conseqüència republicanal al endemá ja havia deixat la direcció del semanari. En cambi á n' en Mella, quan tot just contava 29 anys, s' assegura que li oferí en Sagasta un ministeri si reconeixia á D. Alfonso, no havent ell acceptat. Cuestió d' apreciacions. Pe 'ls uns *consequencia* vol dir decencia, vergonya, patriotisme; pe 'ls altres es sinónim, poso per cas, de una nómina de 8,000 duros.

¿Y qué direm d' en Blasco Ibáñez, que no ho diga ja aqueix article seu de *La Publicidad*, plé de llochs comuns y de calumnias, que ni tenen la ventatje d' anar disfressadas ab lo vestit de la veritat?

Emperó, no será en va recordar que ell fou l' organizador dels tiros contra 'ls Bisbes en la Peregrinació á Roma y de las garrotadas contra 'l Rosari de la Aurora de Valencia, format per donas indefensas. Podia ell creure malas eixas manifestacions, pero jamay fer lo que feu, molt menos en eixa hidalga patria espanyola ahont los vells (encara que vesteixin sotana) y las donas (encara que passin rosaris) son las personas més respectadas de la terra. En Blasco fou el que organisá fa tres ó quatre anys un tumulto á Valencia, després d'haver jurat á la carn de canó que 'l secundá que ell estaria el primer en lo lloch del perill; y en efecte, al endemá, quan tots los tumultuosos estavan á la presó, en Blasco ja estava.... al extranger. Tanta antipatia té entre sos correlligionaris, que estant, fa dos anys, á la presó, los prohoms republicans es negaren á demanar á n' en Cánovas sa llivertat, tenint que ferho sos enemichs polítichs. Ara, en las raderas eleccions, no haventse presentat per Valencia cap candidat carlista, es presentá ell, tenint al seu triunfo tots los diaris de la ciutat de Turia com la més gran vergonya caiguda sobre aquell simpátich poble. Sols un diari li aná á favor, *El Pueblo*, qual director.... es el mateix Blasco.

Aqueixa es la persona. ¿Qué tal será l' article?

Comensa ab lo de absolutisme, teocracia, cadenas, despotisme y mil altrás tonterías, que diu que defensem los carlistas.

S' ha fet ja tanta llum sobre aquest punt, han sigut eixas calumnias tantas voltas contestadas, que no més havem de dir que 'ns extranya molt que un periodista tan serió tinga á sos lectors per tan poch il·lustrats y de tan amples tragaderas, que tan soberanament es burli d' ells ab arguments com aquets, que no son més que soberbias latas.

Y anem á lo principal. Segons ell, los antichs reys han perdut las colonias. Y pregunto jo si en Riego era rey antich. En América s' estava donant la suprema lluyta entre espanyols y separatistas y quan lo govern espanyol enviava allá considerables reforços, en Riego masó y lliberal, els sublevá en pes. Resultat: al cap de vuyt días el Comandant Riego era General y las Américas perdudas. Ni diga res de la escuadra inservible en que devían embarcarse. Tot hom sap (y ho ha dit un lliberal, en Gonzálo Reparaz) que en Riego y altres quefes tenian cartas y hasta comisionats dels republicans d' América, desde molt avants de la compra de la escuadra. ¿Y no acceptan els republicans d' avuy la historia de Riego? ¿No celebren ab son indispensable *Himne* sas festas y reunions?

A més: ¿no es públich ja l' acte d' en Prim pera vendres Cuba y Puerto Rico als Estats Units? No sé si també en Prim es rey antich. Y en quan á la actual pérdua de las Antillas no crech hi tingan culpa 'ls reys antichs, després de 70 anys de no governarnos. Pro suposem que sí, que 'ls reys antichs tinguin part en

le pérdua de las colonias. Si culpa no será tan negra com la dels lliberals. Los fills poden queixarse del pare que ha malgastat una fortuna, heredada dels seus avis. Aquella fortuna no era seva particular, era, en part, dels seus fills, era de tota la familia. Pro, no será tan grossa la falta del pare, si la fortuna malgastada, havia sigut guanyada enterament per ell. Jo he malgastat ma fortuna (podria dir) pro jo l' havia guanyada.

Aquet es lo cas dels reys antichs, si ells haguessen perdut las colonias. Nosaltres las hem perdudas (podrian dir) nosaltres las varem guanyá. Pro 'ls revolucionaris, quina excusa tenen? Ells han perdut las colonias y no han guanyat un pam de terra....

Distingeixin, donchs, los republicans, sobre tot en Blasco y en Morayta. Sols los revolucionaris han perdut las colonias, encara que vaji ser baix lo regnat de Fernando VII. ¿Es un pare responsable de que un fill l' estafi y li robi quan té? Donchs tampoch ho es en Fernando del acte antipatriótic d' en Riego.

Y si es veritat que també la Monarquía ha perdut colonias, ha estat la parlamentaria, no la carlista. Carregá 'l mort á la segona de lo que sols ha fet la primera, sería com fer á n' en Castelar responsable de lo de 'n Zola, porque portan abdós lo mateix nom.

VALCABLOS.

PROTESTA

VANS d' entrar al assumpto que motiva aquestas ratllas, crech convenient manifestar que 'l qui las escriu no es carlista, sino exclusivament catalanista (y no es carlí porque d' ells ne té mals recors y además, porque no vull enredarme en política) (1) per lo tant, com á bon catalanista he considerat un deber protestar ab energia de lo dit per un periódich que s' anomena

catalanista pero que en realitat no ho es; es, sí, una planta extranya nascuda en lo camp catalanista, es la sisanya del partit.

Y dich aixó, per quan no están conformes sos escrits y propaganda ab lo programa de la Assemblée de Manresa, com tampoch ab lo "Compendi de doctrina catalanista". Y no ho están, en primer lloch, porque lo programa catalanista admet un poder central, só es; regionalisme dintre la unitat espanyola, cosa que, per lo vist, no admet *La Nació Catalana*.

Y menos está conforme lo que diu en son nombre últim, ó sia: que 'ls catalans que vulgan la llibertat de Catalunya, no poden ser carlistas si s' ha de interpretar la paraula llibertat en bon sentit per quan com afirma lo senyor R. Prats y diu també lo "Compendi de doctrina catalanista" *los carlins donavan (en las duas guerras civils) generosament la vida per ideals de llibertat*. No hi val lo dir que aixó "era avans, quan lo Catalanisme no existia, puig es manifest que si avans los carlins lluytavan per *ideals de llibertat*, lo mateix han de fer avuy si no n' han protestat, cosa que no ho prova. Are be, si la paraula *llibertat* s' ha d' entendre en lo sentit de *independencia sense cap mena de tutela* (paraulas del Sr. Prats) ó siga separatisme, com sembla dona á entendre quan ataca als carlins porque volen descentralisació dintre de la unitat política, allavors té rahó, encare que sia contra lo programa catalanista.

Un altre motiu per no estar conforme la proposició del Sr. Prats, es que sempre havia entés que en lo partit catalanista (valga la paraula) hi cambian tots los partits com també totes las formas de govern, cosa que nega al dir que 'ls carlins no poden ser catalanistas ó vice-versa.

Per aquestas y altrás rahons que 'm callo protesto de dits escrits y demano á la Junta Catalanista que si estima en algo lo progrés del verdader catalanisme y no vol que las personas sensatas que odian lo separatisme fugin del partit, desautorisi quan avans á dit periódich.

(1) Sápiga, senyor A. P. C. que si vosté no es carlista per la sola rahó de que alguns carlistas l' han ofés, no es ben fet. La Comunió carlista no hi té cap culpa.

Y ja veu que no tenim empatx en publicarli lo seu article. —N. de la R.

Tal volta alguns 'm critiquin perque protesto desde un periódich carlí y 'm diguin que no só bon catalanista, més tinguin en compte aquestes tals que precisament perque só bon catalanista he cregut que 'l millor modo de contestar l' article de 'n Roger de Lluria era ferho desde 'l mateix periódich (si aixó se 'm permet) y desautorisant al periódich *La Nació Catalana*, queda aixís de sobras refutat y sens efecte lo tal article, puig no té cap gracia combatre á un partit ó agrupació atacant á un periódich que no defensa son verdader programa.

A. P. C.

Barcelona, agost 1898.

CONTESTACIO

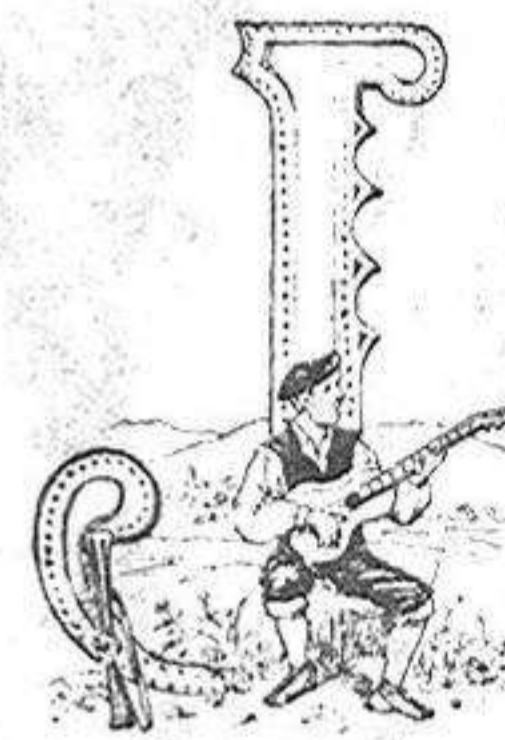
Á LA CARTA DESCLOSA DE JOAN VIZA AL INFRASCRT

Estimat del meu cor, Joan Viza: no poguente dir clá y catalá, per la por d' una lley qu' esclavisa, lo d' avuy y 'ls intents de demá, dignat rebre propici la carta qu' en contesta á la teva faré, si acás puch sens destorb contestarte millor dit, si l' Eulogi hi ve be. Tu no ignoras que per lo qu' esplicas que ab Don Jaime farém, si á Deu plau, hi ha una gent que no está per musicas y sols busca 'l turró, dich, la pau. Pro no obstant per ma part ja prech vistas y m' hi ajuda la meva mamá, ensenyantme com s' omplan las llistas de.... ja ho sabs; no ho tinch pas de contar. Lo que sí 't contaré es una cosa que l' haurás de guardar com secret, y es respecte al colp fort que 's disposa ab fermesa y ab un ordre complet. No hi ha cap lliberal que s' ho pensi y estich cert que 'ls caurá com un llamp; pro.... callém.... si no fessem silenci, tot sería un ridicol reclam. He seguit molts poblets desde 'l día que m' enviaves ta carta coral, y en molts punts he plorat d' alegría perque he vist la més bona senyal. Hi ha carlins, pro de cor, á Manresa, á Igualada, Mollet, Sabadell, Mataró, Badalona y Olesa, Canet, Blanes y Palafrugell. Tinch pensat la vinenta senmana altres punts per l' idea seguir, com Tarrasa, Alpens, Santa Susanna, Sant Hipólit, Ripoll y Bolvir. Mentrestant, esperant vingui l' hora, ves brunyint tot alló que tu sabs; y al seu día, á la trepa traydora empendrém per passarne be 'ls taps. La mamá, que 's diu Tresa Virolla y que tu ja coneixes bastant, diu que te molt presenta á la colla que no ha fet més que viure robant. Per lo tant, Joanet, quan la cosa sia al punt que ab tanta ansia tu esperas, colps al bulto, y per sempre disposa del deixeble

PEPET DE LAS PERAS.

Mirambell, 8 d' agost 1898.

LOS CARLOFOBOS

A cal que feu rotllo y aparteu las criaturas més que depressa.

Perque, desde que 'l govern feu la barrabassada de suspender las garantías, no poguent la premsa de tots los colors polítichs, y sobre tot republican, habérselas ab éll y cantarli las veritats del barquer, s' ha ficat de plé (qu' es com si diguessim ab totes quatre potas) dintre del camp carlista y s' esbrava dihent mil pestes dels carlins, essent tanta la furia ab que las emprén contra nosaltres, qu' hasta sembla qu' ha perdut en la tasca la brida y 'ls estreps, y are corre desbocada per aquets mons de Deu, ab greu perill de rebre las personas de hé un raitg de cossas.

¿Y quins brams més aixordadors llensan alguns periódichs!

Si 'ls brams d' ase pujessin al cel, á horas d' are dels carlins ja no se 'n cantaría ni gall ni gallina.

Y que 's veu que la cosa val la pena, perque no son pas *suellos* més ó menos llarchs lo que aquets pe-

riòdichs ens dedican; sino que son articles kilomètrichs qu'omplan columnas y més columnas.

Y com si 'ls redactors d'aquesta premsa no poguessin donar l'abast en inventar prou mentidas y tonterias pel consum diari, veureu periòdichs que fan una replega de tot lo més substanciós que 'ls demés publican, y 'ls uns reproduheixen las produccions literarias dels altres, y aixís va corrent la bola....

Bona mostra d'aixó n' es *La Publicidad* que a pesar de contar ab gent que vomita sempre tanta baba anti-carlista com el *chirigotero* ó panxut Ortiz y 'l carlófobo. *Felipe*, no 'n te prou d'aixó y fa rodolar també molt sovint per sas planas las bolas que 'n Blasco Ibáñez fa correr per Valencia, y reproduheix igualment las infamias qu'escampa per Madrid en Nackens.

¡Pobre gent, no se 'ls ha n' ha girat poca de feyna! Es alló: qui no te mals de cap, se 'n busca.

**

Pro, ben mirat, la cosa no te res d'especial.

Tots sabem que 'ls gossos ab la calor tornan folls, y com q' aquest any la calor ha apretat de debó per tot arreu, ¿qué te d'estrany que siguin en nombre considerable 'ls atacats de carlófobia?

Lo que ab tot, s'hauria de procurar es que portessin mordassa ó morrió tots los que 'n necessitan.

Per lo demés la campanya que fa contra 'ls carlins la premsa lliberal, conservadora (d'aquesta *La Epoca* porta la batuta), republicana y catalanista 'ns te sense cap mena de cuidado.

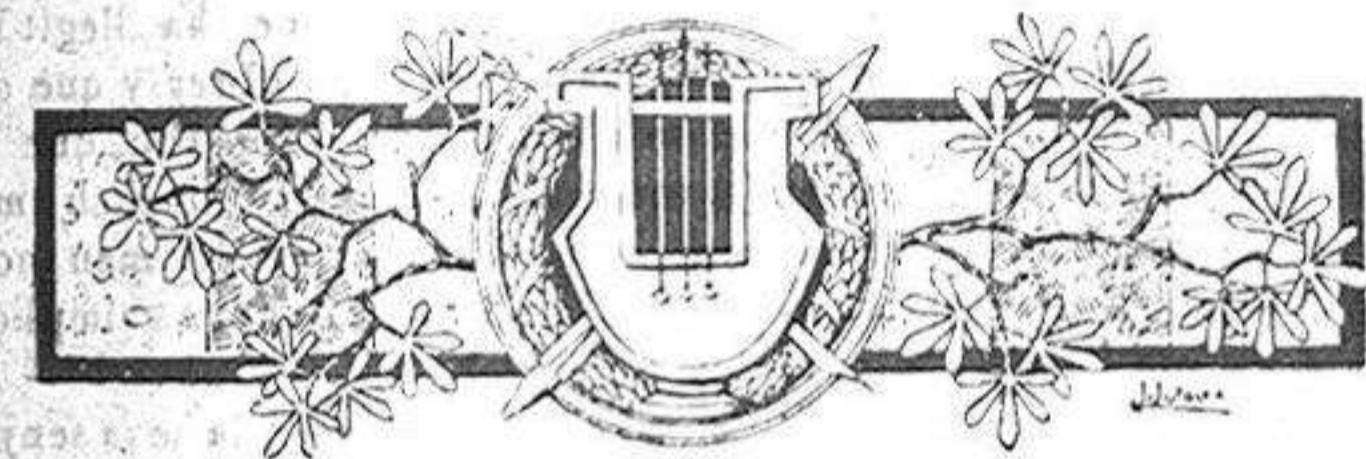
Perque 'l poble está ja massa escarmentat y sab de sobras á que atenirse.

Per aixó se 'ls escolta á tots plegats com qui sent ploure.

Ja poden, donchs, continuar la tasca.

Y vaigin endavant las atxas que..... la professó ja vindrá.

LO DEIXEBLE DE MANRESA.

L' ULTIM ADEU!

¿Per qué, aymat Titella, tot solet t' en vas directe á la lluna deixant tos companys?
 ¿Per qué tot sol marxas?
 ¿Per qué gran bergant?
 ¿Per qué no 'ns convidas condeixible ingrat?
 Mirém com t' allunyas contristos, plorant y tu fent ganyotas cap amunt t' en vas.
 ¡Tot sol á la lluna!
 ¡Tot soll! ¿Qué hi farás?
 ¿Si t' volen dar tunda qui t' vindrá á ajudar?
 ¿Y aquella bocassa, aquells ulls y nas que la lluna porta gens de por no t' fan?
 ¡Ah imprudent Titella que 'l pagarás car lo viatge á la lluna!
 ¿Com retornarás?
 Ja qu' ho veig 'm sembla: després de passar per la budellada del astre argentat, havent pres la forma consecuent del cas, llensat á la terra boy embolicat ab paper de estrassa, llegirem plorant, «*Hich jacet Titella, si es tou no 'n feu cas, la carn digerida aixís sol tornar; in pace requiescat, feuli els funerals.*»
 ¡Adeu condeixible!
 ¡Podréu aulorar tus restos mortales..... y prou, tos companys!!

JOANET GRIPS.

L' IDOL DE «LA PUBLICIDAD»

Castelar

E tots son conegudas las íntimas relaciones que sempre han sostingut *La Publicidad* y en Castelar, de modo que ningú dupta de que aquella es l'eco de aquest panxa content que s' ha passat la vida enganyant al poble, venentli gat per llebre, ó sia, predicant la democracia y practicant éll la contraria, pues sabut es

que té totas las ínfulas del més encopetat aristócrata y que sa vida siberítica ha esset l'escándol fins de la premsa de més grossas tragaderas. *La Publicidad* no s' ha quedat gens curta ab aquestes llissons y bons exemples de son papá. S' es fet republicana gubernamental per poder sucar de l'olla monárquica y com es llaminerota, busca 'l turró; pero en lo que més demostra haverse aprofitat de las llissons de 'n Castelar es ab lo de engatussar al poble. Prou que ho sab que aquest ¡pobret! avuy porta la panxa prima á causa de la falta de treball y que li escassejan los céntims; pero ella, despiadada, busca tots los resors per ferli saltar los cinch centimets y l'afarta de carn de frare, contantli unas mentidas y calumnias tan grosseras que si á Espanya hi hagués més dignitat, haurían portat als seus autors ahont mereixian, a Fernando Pó; mes are mentres lo poble badalla ells ballan, menjan, beuhen y jugan á costa de la ruqueria republicana y ¡visca la Pepa!

Però 'n Castelar, si té la flaqueza de la gastronomia y lo vici de xerrar com las marmelleras ¿será, no obstant, un bon espanyol? ¡Ah! desgraciadament se gasta totas las sevas energias fomentant aquestas dos grans cualitats que deixém indicadas y no n' hi queda cap per emplearla en defensa de la Patria.

No es pas possible que la masoneria, ramera en la que 's reunexen tots los vicis, alletí á cap dels seus fills ab ideas nobles y lleals y encare menos ab l'amor á Espanya que la considera com á un país desgraciat ahont lo jesuitisme té fondas arrels y del que n' ha fet son últim refugi. Aquestas paraulas ratlladas son d' un document masónich, firmat per 'n Joseph M.ª Beranger, ministre de Marina que fou en diferentas situacions conservadoras.

En Castelar també, sí senyors, D. Emilio es masó per més que ho negá, éll sabrá 'l per qué, en un article de propaganda masónica que publicá en la seva orga *La Publicidad*. Y dispensi D. Emilio, que aixó jo no m' ho invento. Llegeixo y al peu de la lletra copio de un document oficial masónich que tinch á la vista: "Gran Oriente de España, Supremo Consejo del grado 33.º. Miembros supernumerarios: D. Emilio Castelar, ex-Ministro, ex-Presidente del Poder Ejecutivo de la República Española, etc...." En altre document masónich hi trobo, referintse als registres del mentat Gran Orient: "El nombre de Castelar basta para hacer sus registros ilustres. Ningún nombre de la época presente es más brillante que el de Castelar (burrango ¿vol callar? ¡si brilla D. Emilio! ¡ja ho crech! més que una cuca de llum) el gran maestro de moralidad política (dispensi, senyor Pike. yanki, ¿es que de no pagar los drets llegítims del Estat ne diuheu los masons moralitat? no ho sabíam; gracias per l' ensenyansa, pero m' apar que infereix una gran injuria al seu germá. V. al dir d' éll que es mestre de moral política, perque si-la inclusió de un terme esclou als altres en la proposició que nos voldrá dir que la moralitat de 'n Castelar fora de la política no es gayre recomendable. Senyora *Publicidad* ¿qué hi diu V. ab axó?) El aventajadísimo literato (Sí senyor, sí, son moltíssims los que l' aventatjan en literatura al Sr. Emilio), el profundo pensador (y tant, que si no 'ns ho hagués dit V., ningú ho hauria cregut qué pensava també aquest masó vergonyant ¡el porta tant amat!) el escritor que no tiene quién le supere (en escriurer disbarats y mentidas) el más elocuente de los oradores que viven (apreta, Quim, que ara va bé. Senyor Comendador. Pike: totas aquestas caricias no las tira en sach foradat, ja vindrá la hora de mostrarse D. Emilio agrahit ab la masoneria dels Estats Units que V. representa. Després de lo que havém copiat de documents oficials masónichs, creyém que ja no 's pot duptar de que 'n Castelar es un masonás de tomo y lomo.

La Publicidad es la niña mimada de 'n Castelar, casi podríam dir que es carn de la seva carn, esencia de la seva sanch, segregació del seu cervell y ¿volen vostés que 'l papá no hage ensenyat lo camí de la logia á la seva filla? no es possible, ja 'ns deyan los nostres avis adoctrinats per la experiencia: de tals pares tals fills.

Nos donaríam per satisfets ja ab lo dit pera probar lo fonament del nostre dupte envers la conducta de 'n Castelar; pero encare podém y volém apretar més la qüestió. Escriu lo gran Comendador de la masoneria dels Estats Units. Pike: "Este cuerpo, poderoso é influyente, respetable en todos sentidos, defensor de las instituciones liberales y de los derechos de la conciencia que emite sus doctrinas en palabras de insuperable elocuencia por boca de Castelar en las Cortes." ¿S'han enterat nostres lectors de lo que acabém de copia? donchs, are aném al grá. En Castelar es lo portant-veu de la masoneria en las Corts, y diu que no es masó ¡Quíaa barra! En según lloch no havém de olvidar que éll proposá lo *pressupost de la pau*, que una vegada plantejat á mida del seu gust aquest vingué, trovantnos desprevinguts á causa de aquest pressupost, la guerra de Melilla, ó la gran pantomima lliberal-sefiriana, que mentres se desentrotllava aquesta ridícula sombra de guerra, ahont los espanyols desempenyarem lo paper de Sanxos, las logias masónicas de Cuba y Filipinas en connivencia ab los Nort-americanos presididas per en Pike. prepararen las guerras civils de las dos colonias, que se iniciaren aquestas guerras estant en lo ministeri de Ultramar lo gran amich y lloch tinent de 'n Castelar, l' Abarzua y unint tots aquets importants y significatius datos ¿es pecar de temerari duptar del patriotisme de D. Emilio y del de son verb en la premsa *La Publicidad*?

Si en Castelar; com la masoneria, fossen partidaris de la causa d' Espanya ¿no tocava fer sentir la seva protesta oficial en las Corts? Y no se 'ns diga que 'n Castelar está retret, pues que aquest retraiment no es absolut, ni es forós, sino estudiat ó voluntari; si tal no fos per res necessitaria de l' acta de diputat que 'l govern li regala; además éll ha promés tornar á las Corts si perillessen las conquistas revolucionarias; de modo que la seva conducta es la mateixa que han seguit en semblants circunstancias los traydors á la Patria: éll, com en Riego, diu avuy: sálvintse los principios y pérđintse las colonias. Per en Castelar y *La Publicidad* que 'l defensa á tot tránzit, val més fer á un ataconador jutje, per medi del jurat que conservar Cuba, Puerto-Rico y Filipinas. Si un govern atenta contra 'l jurat, en Castelar se sacrificaría tornant á las Corts pera defensarlo, pero pera defensar la integritat de la Patria, avuy tant esmiculada, se diu: ¿y á mí qué me importa esó?

¿Y de aixó ne diuhen bons patricis? ¿aquets son los grans homes? ¡Ah! la maledicció de tot un poble per ells avergonyit ha de caurer sobre las sevas costelles. Ja li deyem al gran comendador. Pike: No frissi, en Castelar tindrà present la deferencia de V. y demés confreres masons dels Estats-Units, y ja ho veuhen, me sembla que no podrán queixarse de la seva conducta en las presents circunstancias; á nostre parer no podia ser més deferent de lo que es ab vostés.

Las ideas y la conducta de *La Publicidad* son exactament las mateixas que las de 'n Castelar, com que son tap y carbassa, lo que vol l' un vol l' altre, sino que aquella ha de cubrirse un xich las unglas perque no se la conega tan prompte, pero anant tant mal acompanyada ¿cóm vol que cap home de seny la tinga per res de bó? Ho tornem á dir: la conducta de *La Publicidad* es sumament duptosa de fals patriotisme. Y si no, que desfassi los cárrechs que se li fan. ¡Infelissa! no podrá may.

FUET.

ARMAS DOLENTAS Y BONAS

Senyors; avuy dech tractar d' un boy terrorífich tema, ja qu' hem toca fer historia d' *armas bonas y dolentas*. Acostuman á ser bonas las que ab bon acert, defensen á lo Dret y á la Justicia ab judici y ab conciencia, tan en pau y benhauransa com en crúa y fera guerra, *Armas* son las carrabinas del sistema antich de *Birdan*, las que anavan ab *pistó* y ab *xispa* ó pedra foguera,

tercerolas y Reminchlons,
los revolvers y escopetas,
espadas, punyals, pistolas
y trabuchs de tota mena.
L' Exèrcit se compon d' *armas*
que son totas eccelentas,
y ja en una ú altre forma,
guarda, cada cos, braus *cynas*.
L' infanteria lo Matíser
ab la invicta bayoneta,
sentne 'l *Llorens* pels infants,
prompte l' *arma* predilecta.
La caballeria empunya
un llarch sabre ó llansa ferma;
y ab las cargas qu' ella dona
y ab son ímpetu de fera,
causa al enemich gran pánich
y á sos peus l' infant s' aterra.
Noble y gran, l' artilleria,
n' es de las *armas* la reyna,
puig sas *bocas infernals*
tot ho arruinan y aterran,
y per tot arreu escampan
fat de mort, qu' es fat de guerra.
De la varietat d' eixa *arma*
qu' es imponent y severa,
ab senzilla explicació
pretench donarne una idea
als lectors y condeixebles
de la *escola* del meu *Mestre*;
puig un *día*, pot ser útil
que aquest *género* conegan....
Lo nom d' aquestas *xeringas*
de *cós* llarch y *boca negra*,
varia segons la forma
de son *coll* y de son *ventre*,
ó bé, segons lo calibre
y del modo que s' enjegan.
Lo morter, dispara *amunt*,
vomitant granadas fermas
carregadas de metralla
qu' es terrible ferramenta,
y en lo punt de la esplosió
sols la destrucció arreu sembra.
Molt semblant á 'n el morter
n' es, l' obús, de forma esbelta,
qu' encar qu' es de *cos* mes llarch
son idéntichs els efectes
y son tir pot sé elevat
ja rasant ó bé directe,
ab cilíndrich proyectil
que bramula foch y cendra:
quant l' esplota ab precisió
matemática espoleta.
Els canons, *xeringas llargas*
que 's carregan pel *darrera*,
tenen tiro més segur
quant aquest es tir directe,
y en veyém de totas midas
y de diferents sistemes.
Las distintas parts del *cos*
d' aquesta y las altres pessas,
tenen noms originals
que coneix jo una miqueta,
y la qual nomenclatura
sé bé, fins de las *curenyas*.
Té 'l canó, *culata* y *canya*,
lo *fugó*, *cierra* ab *maneta*,
sunchos, *munyons*, la *recamara*,
punt de mira al mitx de l' *cyna*,
anells de coure que obturan
y á més l' *alza* prop del *cierra*.
La *curenya* está formada
per *plataforma* y *gualderas*,
conteras, *tirants*, *polixas*,
pinyons, *ejes*, *cremallera*,
solera, *pistons*, *hidráulichs*,
un *volant* ab *manivella*,
y ademés, *topos de goma*
per privar d' *anar enrera*.
Ja ho veuen, si es complicat
lo cuidar d' aquestas *bestias*!
Unit aixó als esplosius
que fan funcionar tals *cynas*
com, *polvora*, *dinamita*,
la *melinita* d' *empenta*,
la *cordita* y la *jovita*
de terrible y gran potencia,
ahont aném á parar?
fa que 'ns preguntém boy sempre;
Los *vells*, aixó no hu tenían
y ens eclipsan sas proesas,
sols consistían sas *armas*
en *catapultas* y *flechas*,
qu' eran, com una parodia
dels canons que tot ho aterran.
Mes jay, que avuy no imitém
als valents que ho fóren sempre!
Del *progrés* sols ha nascut
l' Anarquisme sens consciencia,
perpetrant folls crims horribles,
sols iniquitats immensas;
y com abort del avern,
sempre empunya *armas dolentas*.

Digaume, digaume tots
si no aném en decadencia,
y si el *progrés* no ha servit
á Espanya, per nar enrera.
No morirá empró aquest sigle
sent ingrát á nostra terra;
puig vindrá prest brau Capdill,
y ab éll, host digne y *sencera*,
que tornarà per l' honor,
l' honor del *Ascó* y del temple,
y farà brillar las *armas*
ab sa grant magnificencia.

PEPET DE LAS POMAS.

¿QUÍ HO ENTÉN?

ASTA al present s' havia
vist sempre que quan una
casa de negocis, societat
de crédito ó lo que fós,
anava en decadencia de-
gut principalment á la po-
ca trassa ó ineptitud de la
gerencia ó dels que la diri-
gían, per culpa dels quals
estaba empenyada y pró-
xima á sospender pagos,
se reunían los socios ó ac-
cionistas y acreedores, se
imposaban per medi dels

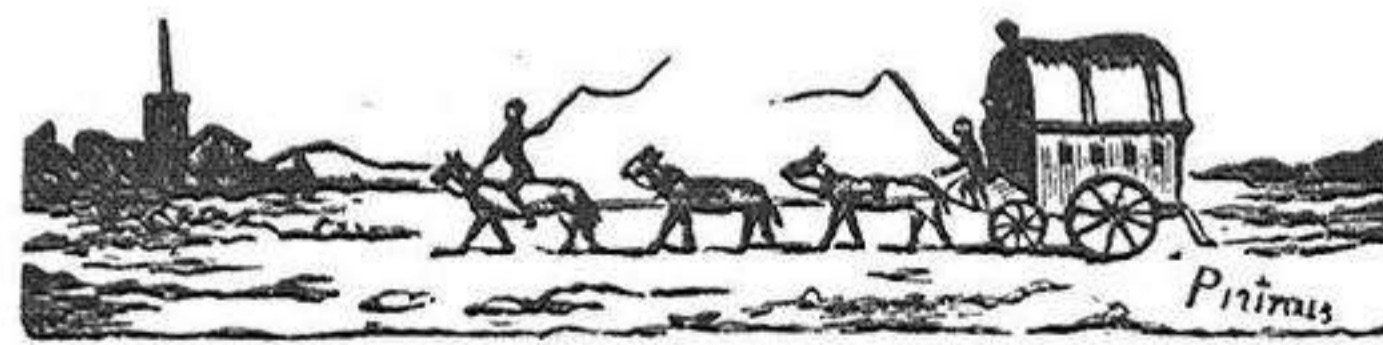
llibres de contabilitat que reconeixían escrupulosa-
ment, del verdader estat de la casa y en vista de la
abundancia de datos que d' ells ne treyan, delibera-
ban y resolían lo que havían de fer per salvar los
seus interessos y perque la casa pogués sortir dels
seus compromisos sens perjudicar á ningú; si coneix-
ían necessari cambiaban tot ó part d' aquell perso-
nal que l' havia portada en situació tan apurada y si
los hi semblava que podia haberhi hagut mala fe ó
que hi havia algún lladre, portaban al tribunal als cul-
pables.

Are lo govern acaba de ensenyarnos que no es pas
aixís com s' ha de fer; puig ab los assumptos de la
pau, en lloch de cridar á consulta als que podríam
dir verdaders socios ó accionistas de la Nació, ó sia
als propietaris, comercians é industrials que realment
son los que pagan y callan, afectantlos hi més que á
ningú la resolució que sobre el particular pogués pen-
drers, ha cridat als que cobran y cridan ó sia, á la
mateixa dependencia de la casa de negocis ó socie-
tat de crédito perque donguin lo seu informe y en vir-
tut del criteri de aqueixos resoldrer la cosa segons
las sevas indicacions.

Aquest procedir vol dir en lo meu entendre, que
en endevant los verdaders y únichs amos de una casa
no son pas los socios accionistas ó acreedores; sino
aquella dependencia que aquestos hi varen posar al
fundar la casa assignantlos hi bons sous, per més que
la seva administració siga desastrosa y reprobada per
los mateixos que varen posarlos hi ignorant que vin-
gués un día que perdessen los drets de cambiarlos ó
despedirlos, com sembla deurían tenirlo, tota vegada
que d' ells son los capitals ab los que la dependen-
cia fa el negoci.

Per lo tant, queda demostrat que qui te la paella
per lo mànec, fa las truitas á la mida del seu gust;
y lo demés.... son romansos.

RIUBEGUT.

CARTAS DE FORA

Tarrassa, 2 Agost de 1898.

Apreciat senyor Mestre: Després d' unas vacaciones molt
llargas, torno avuy á comensar lo curs de las mevas corres-
pondencias, esperant que á fi de temporada me premiará ab
un diploma d' honor, lo qual ne faré entrega á n' els *ferros*
perque 'l coloquin en la secretaria en memoria meva.

Aquest any l' Ajuntament va tení á bé suprimí la gatzara
que cada any se celebraba en conmemoració de la entrada
dels carlins en nostra ciutat, ó millor dit, en la terra de las
bledas, que francament dupto que hi haji cap més puesto en
tot lo globo que se 'n menjin tantas, per xó no te res d' ex-
traný que hi haji molts homes que quan enrahonan s' *esca-*
gassan, y es perque menjan tanta *finura*; però anem al cas:
aquest any com ja he dit, no hi hagut oficialment professó
cívica, ni tronadas, ni castell de fochs, res absolutament, sols

varen portar unas coronas allí hont descansan los restos dels
mártirs de la llibertat, y.... prou; naturalment, l' element
gasós no poguentse contentí devant de la conducta del
Ajuntament, molts varen protestá desde las tribunas de las
tabernas, mentres, si val á dir la vritat, qu' aquesta *xarriola*
no va celebrarse no per altra cosa, sino per las calamitats
qu' está sufrint Espanya, y tenint en compte aixó, va sé
quan la Corporació Municipal va acordá suprimir aquesta
festa semi-carnavalesca; pero los lliberals no se 'n entenén,
y per xó un poeta molt tranquil y que sap més *ratórica* que
un *catedrático* va escriure uns versos en la *Campana de Gra-*
cia, lamentantse de no haver pogut pronunciar un discurs
com los altres anys en la *banqueta de carn d' olla*, y ab una
mica més insulta l' arcalde y demés autoritats, calificant de
carlistas á personas que per desgracia no ho son. Ojalá que
Tarrassa fos lo que tindria d' ésser, que prou treuria un al-
tre llustre.

KRACH-KRACH.

Castellar, 10 d' Agost de 1898.

Molt senyor meu y estimat Mestre: M' ha causat verdadera
sorpresa lo contingut de la carta que publica en son semna-
nari del passat dissapte l' invencible senyor Vergés, el
qual veig qu' está disposat á fer de nou lo paper de don Qui-
xót de la Manxa, com tan característicament feu anys enrera
en el café de la Ruixadora y altres llochs.

Li recomano á dit senyor, que no deixi pas de pendre per-
escuder ó Sancho Pansa, al seu *intrépit* amich del Vapor, en
la seguretat de que tots dos á una, están destinats á fer gran
furrolla.

Espero que la senmana entrant, el senyor metje posará la
llansa *en vistre* y desfará, ab arguments irrefutables, lo que
de ell he dit en las mevas cartas (causa de la ofensa, segons
ell) y probará d' un modo clar lo que jo vaig dirli.

Si no ho fa pas aixís, demostrará hasta la evidencia, que
altre volta l' *Avanya* (pseudónim atribuit al senyor Vergés)
ha fet un pá com unas hostias.

Jo podré no escriure tan correcte com vosté, però de sin-
ceritat y llealtat ne tinch tanta com el senyor Vergés, y lo
que dich no es pas per ofendre á ningú, sino per treurer cer-
tas caretas, y comentar defectes y vicis que no son de carac-
ter privat, sino ben públichs y notoris.

Lo quant está tirat!— diu vosté.— M' en alegre, però mil-
lor diria si afirmés que 'l quant está recullit, perque lo qui
ha tret lo gat del cau, so jo y no vosté.

Peró, una cosa dech advertirli. Vosté, que ha llegit las
mevas correspondencias, sab que jo soch un obrer y que de-
pendeixo d' un altre. Vosté sab bé, y sino, sápigaho, que jo
treballe pera mantenirme á mí y als de casa (y no dich més
perque ja seria dir clarament mon nom) y que lo meu nom
ab totas sas lletres estampat en LO MESTRE TITAS implica-
ria en ma casa la falta de pa y de treball.

En cambi, vosté es lliure, y contents vosté y la seva senyo-
ra, content tothom; per lo tant, si vosté recaba del meu prin-
cipal la seguretat de que no he de ser despedit, no tinch in-
convenient en donar la cara, puig llavors encare en diré de
més grossas, puig ab la cara descoberta m' atreviré á parlar
més clar y á dirli lo que are no pot dirli, ni á vosté ni á
altres com vosté.— L' AUCELL DE CAN BARBA.

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 — Ciutat italiana
- 1 2 3 3 — Planta
- 1 2 3 — Cantitat
- 1 2 — Nota musical
- 1 — Consonant

GEROGLIFICH COMPRIMIT

M. PERONÉ K. K.

GEROGLIFICH

K I
JULIOL TM : VO
L

I. VIGATÁ.

Biblioteca de LO MESTRE TITAS

	Pe setas
El hombre que se necesita. per M. G. y S.	1
Políticos... en cuadrilla, per Ortiz de Zarate.	0'50
Oleografía de Don Carlos á 16 tintas.	3'50
Retratos de Don Jaime, el cent.,	7
Llana y Manxulas, per lo Dr. I. Luquet.	1
Salat, Picant y Cohent, per Joan Martí Trenchs	1

Se serveixen desde nostra administració remetent
l' import, més 0'30 de peseta per certificat y franqueta.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.